

34 lata od pożaru w Kuźni Raciborskiej

26.8.2026 - Agnieszka Zawada-Piątkowska | Generalna Dyrekcja Lasów Państwowych

26 sierpnia 1992 roku wybuchł największy pożar lasu w powojennej historii Polski. Ogień strawił ponad 9 tys. ha lasów na pograniczu województw śląskiego i opolskiego. Dziś, 34 lata później, trudno uwierzyć, że w miejscu młodego lasu rozegrała się jedna z największych katastrof ekologicznych w kraju.

26 sierpnia 1992 roku około godziny 13.50 iskry spod kół hamującego pociągu wzniciły pożar w pobliżu linii kolejowej łączącej Racibórz z Kędzierzynom-Koźlem. Ogień błyskawicznie przeniósł się na okoliczne lasy, dając początek największemu pożarowi lasów w powojennej historii Polski.

Błyskawicznemu rozprzestrzenianiu ognia sprzyjały ekstremalne warunki pogodowe. Lato 1992 roku było wyjątkowo upalne i suche, a temperatura osiągała niemal 40°C. Iskry na duże odległości roznosił silny wiatr.

Już po czterech godzinach płonęło około 600 ha lasu, a po kolejnych kilku godzinach ogień objął blisko 2200 ha.

Cztery dni walki z żywiołem

Pożar udało się opanować dopiero po czterech dniach. W akcję gaśniczą zaangażowano blisko 11 tys. osób: strażaków, leśników, żołnierzy, policjantów i przedstawicieli obrony cywilnej.

W kulminacyjnym momencie działań wykorzystywano około tysiąca pojazdów, w tym 454 wozy gaśnicze, 27 samolotów oraz cztery śmigłowce. Dogaszanie pożarzyska trwało jeszcze przez kolejne tygodnie.

Tragiczny bilans katastrofy

Ogień zniszczył 9062 ha lasów, głównie na terenie nadleśnictw Rudy Raciborskie, Rudziniec i Kędzierzyn. Żywioł pochłonął życie trzech osób, w tym dwóch strażaków biorących udział w akcji ratowniczej.

Skala zniszczeń była ogromna. W wielu miejscach krajobraz przypominał pustynię usianą zwęglonymi pniami drzew. Dla wielu obserwatorów odbudowa lasu wydawała się niemożliwa.

Las wrócił dzięki pracy tysięcy ludzi

Już miesiąc po ugaszeniu pożaru rozpoczęły się prace porządkowe i przygotowania do odnowienia lasu. Było to zadanie wyjątkowo trudne, ponieważ wysoka temperatura doprowadziła do silnej degradacji gleby i zniszczenia lokalnych ekosystemów.

Mimo tych przeciwności w ciągu sześciu lat odnowiono całą powierzchnię pożarzyska. Posadzono blisko 100 milionów sadzonek drzew i krzewów, dając początek nowemu pokoleniu lasu.

Pożar, który zmienił ochronę przeciwpożarową lasów

Pożar w Kuźni Raciborskiej stał się ważną lekcją dla polskiego leśnictwa i służb ratowniczych. W kolejnych latach rozwijano system ochrony przeciwpożarowej lasów, rozbudowując sieć dostrzegalni, baz lotniczych, punktów alarmowo-dyspozycyjnych oraz dróg pożarowych. W efekcie system ochrony przeciwpożarowej Lasów Państwowych jest jednym z najlepszych w Europie.

Dziś tereny dotknięte katastrofą ponownie pokrywają lasy. Coraz trudniej dostrzec ślady wydarzeń sprzed ponad trzech dekad, jednak pamięć o największym pożarze w historii polskich lasów pozostaje ważnym elementem historii ochrony przyrody i bezpieczeństwa pożarowego w kraju.

Zapraszamy do obejrzenia odcinka „Obliczy lasów”, w którym Zdobek opowiada o tych tragicznych wydarzeniach

<https://www.lasy.gov.pl/pl/informacje/aktualnosci/34-lata-od-pozaru-w-kuzni-raciborskiej>